

БЕНЧМАРКІНГ У ПИТАННЯХ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ У ПРОМИСЛОВОСТІ

Лазненко Д.О., доцент, Халіуліна, студент, СумДУ, м. Суми

Не зважаючи на вдосконалення промислових процесів, питання розробки та впровадження природоохоронних заходів в промисловості стає все більш актуальним. У вирішенні цього питання корисним інструментом може стати бенчмаркінг, суть якого полягає у порівнянні власного виробництва з іншими, що мають передовий досвід впровадження природоохоронних заходів. Використання бенчмаркінгу виконання аналізу кращих практик для визначення потенціалу зниження навантаження на довкілля конкретного виробництва, підходів, які себе добре зарекомендували та можливих бар'єрів.

Сьогодні можна зазначити, що бенчмаркінг має широке застосування в компаніях інших країн, та майже відсутній в країнах пострадянського простору.

Процес бенчмаркінгу включає наступні етапи:

- визначення виробничих аспектів, що потребують вдосконалення;
- визначення чисельних показників, що характеризують аспекти виробництва;
- визначення кампаній, що мають передовий досвід в певній сфері;
- визначення відповідних показників, що характеризують кращий досвід;
- визначення потенціалу вдосконалення виробництва та прийняття рішень щодо шляхів.

Багато галузей промисловості в усьому світі, публікують дані для порівняльного аналізу процесів виробництва, або окремих технологічних операцій. Однак важливо при порівнянні промислових об'єктів на підставі загальнодоступних критеріїв бути дуже уважним.

Виконання кожного кроку має ряд особливостей, які слід враховувати для ефективного використання бенчмаркиту.

Наприклад:

1) врахування продуктивності виробничого процесу – часто порівнюють показники питомого навантаження на довкілля на одиницю продукції для виробництв різної продуктивності, що може суттєво викривляти інформацію;

2) врахування номенклатури продукції – різні виробництва часто мають різні поєднання продукції, що виробляється і це ускладнює визначення та порівняння питомих показників для певного типу продукції.

Як висновок, можна зазначити, що шлях застосування процесу бенчмаркінгу є перспективним для Українських підприємств, потребує розвитку та професійного підходу.